

[Per Hækkerup.]

hvad der realøkonomisk naturligvis også er af afgørende betydning — synes det, som om de sidste dispositioner, regeringen har foretaget på byggeriets og anlægsvirksomhedens område, nødvendigvis må føre til vanskeligheder i denne sektor. Det har man allerede meddelt fra arbejdernes side inden for byggeindustrien. Man har brudt byggerytmen. Jeg har forstået, at man i regeringen mener, der har været tale om for stor igangsættelse i 1969, men nu er man kommet ind i en for lille igangsættelse i 1970-71 med det resultat, at vi får smadret byggerytmen og derved kommer til at stå over for vanskeligheder, formentlig overgangsvanskeligheder, der kan vare et år eller halvandet, hvad ved jeg, jeg er ikke ekspert på det område, men som vil komme til at blive betalt af byggeindustriens arbejdere. Men bortset fra dette er ellers det realøkonomiske billede, der tegner sig, forholdsvis lyst.

Derimod må vi sige ja til regeringens sortmaleri, når man ser på andre sider af den økonomiske situation. Jeg tænker på valutaunderskuddet, som jo næsten synes at være blevet alfa og omega. Jeg tænker på sammenbruddet på obligationsmarkedet, hvor der jo i løbet af denne regeringsperiode er indtruffet et styrt i obligationskurserne med dertil svarende rekordhøjde af renten, og jeg tænker på den fortsatte inflationstendens, som det ikke har været muligt at få bremsset. Det giver os, og det må give alle anledning til bekymringer, som statsministeren understregede det i åbningstalen.

Men når man så skal overveje, hvad vi på grundlag af denne situation skal søge gennemført af økonomisk politik, må den første forudsætning for, at man kan gribe rigtigt, være, at man erkender årsagerne til de vanskeligheder, vi har i vor økonomiske politik og i vor økonomiske situation. Her siger regeringen, at de i meget høj grad skyldes ydre forhold. Den vurdering er vi ikke enig i. I virkeligheden må man vel konstatere, at Danmark stort set har haft gunstige ydre forhold igennem de senere år. Det er rigtigt,

at bytteforholdet, dvs. forholdet mellem priserne på vore eksportvarer og på vore importvarer, forringedes fra 1967 til 1968, men fra 1968 til 1969 forbedredes bytteforholdet igen, og denne forbedring har holdt sig ind i 1970. Derfor er det afsnit i den skriftlige redøgørelse, som omhandler dette problem, så vidt jeg kan skønne, lidt misvisende, men det skal jeg ikke lægge særlig vægt på, det kan jo være en lidt uheldig formulering, der er årsag hertil. Det afgørende er imidlertid, at igennem det sidste halvandet års tid har Danmark haft gunstigere vilkår end i 1968, og alligevel er vores valutaunderskud steget stærkere i den periode end tidligere. Det vil også være vanskeligt, synes jeg, at finde de ydre hindringer for en bedring af landets økonomi, når man tænker på, hvorledes industrieksporten har ekspanderet som aldrig tidligere. Vi kan altså ikke acceptere regeringens undskyldning, at det er udefra kommende vanskeligheder, der har skabt vor situation.

Regeringen siger da også derudover, at det er løn- og indkomststigninger, der har medført, at vi får et for stort forbrug i Danmark, og at vi derigennem er kommet i disse betalingsbalancevanskeligheder. Ja, er det nu rigtigt? Eller er det helt rigtigt? Jeg vil gerne stille to tal op over for hinanden for at belyse, hvad det egentlig er, der er sket på dette område. Vi kan vel regne med, at lønningerne i Danmark, dvs. samtlige lønudgifter, ikke blot dem inden for LO-området eller inden for Arbejdsgiverforeningsområdet, men også tjenestemandslønningerne og funktionærlønningerne, som falder uden for de normale arbejdsmarkeder osv., samtlige lønudgifter er steget med ca. 5 milliarder kr., en halv snes procent, igennem de senere år. Bag denne stigning ligger en produktionsstigning i et vist omfang. I 1969 var produktionsstigningen, hvis man skal gå efter den økonomiske årsoversigt, omkring 7 pct. Men over for disse 5 milliarder kr., som altså i overvejende grad dækkes af en produktionsstigning, står en stigning i ejendomsværdierne på 10 milliarder kr. om